TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 8** **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 64/2025/QĐST-VDS	*Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 14 tháng 7 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 8 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thúy Nga

- Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Huế Trân – Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Bùi Thị T - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 7 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 142/2025/TLST-VDS ngày 04 tháng 3 năm 2025 về việc *"Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 12/2025/QĐST-VDS ngày 27 tháng 6 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Huỳnh Thị H, sinh năm 1964;

Địa chỉ: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh (có đơn xin vắng mặt).

Đại diện ủy quyền: Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1997; địa chỉ liên hệ: 3/5 Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 3/5 Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh (Giấy ủy quyền ngày 02/01/2025 số vào sổ công chứng 000007 quyển số 01/2025TP/CC-SCC/HĐGD Văn phòng công chứng Nguyễn Thị Thu Hiên)

- *Người được yêu cầu*: Bà Huỳnh Ngọc M, sinh năm 1988

Địa chỉ: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh.

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Huỳnh Thị H, sinh năm 1964;

Địa chỉ: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh (có đơn xin vắng mặt).

2. Ông Huỳnh Văn T, sinh năm 1969;

Địa chỉ: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh (có đơn xin vắng mặt).

3. Ông Huỳnh Văn Đ, sinh năm 1973;

Địa chỉ: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh (có đơn xin vắng mặt).

4. Ông Huỳnh Văn N, sinh năm 1976;

Địa chỉ: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh (có đơn xin vắng mặt).

5. Ông Huỳnh Minh T, sinh năm 1985;

Địa chỉ: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh (có đơn xin vắng mặt).

Đại diện ủy quyền: Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1997; địa chỉ liên hệ: 3/5 Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Nay là 3/5 Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh (Giấy ủy quyền ngày 20/02/2025 số vào sổ công chứng 002211 quyển số 02/2025TP/CC-SCC/HĐGD Văn phòng công chứng Nguyễn Thị Thu H)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 02 tháng 01 năm 2025 và các Bản tự khai, người yêu cầu bà Huỳnh Thị H trình bày:

Cha mẹ của bà là ông Huỳnh Văn M, sinh năm 1943, chết năm 2013 giấy chứng tử số 163 quyển số 02/2013 do UBND xã Bà Điểm cấp ngày 15/10/2013 và bà Phan Thị T, sinh năm 1945, chết năm 2021 giấy chứng tử số 1055/TLKT-BS do UBND xã Bà Điểm cấp ngày 27/10/2021.

Cha mẹ có 06 người con gồm: Huỳnh Thị H, sinh năm 1964; Huỳnh Văn T, sinh năm 1969; Huỳnh Văn Đ, sinh năm 1973; Huỳnh Văn N, sinh năm 1976; Huỳnh Minh T, sinh năm 1985 và Huỳnh Ngọc M, sinh năm 1988

Cha mẹ chết để lại nhà đất thửa 548 tờ bản đồ số 17 tọa lạc tại số 15/1B ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh (Nay là 15/1B ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh) theo giấy chứng nhận quyền sử dụng đất quyền sở hữu nhà ở và các tài sản khác gắn liền với đất số phát hành DO 123156 số vào sổ CH 047704 do Ủy ban nhân dân huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày 11/3/2024. Huỳnh Ngọc M là một trong những người thừa kế di sản do cha mẹ để lại; Tuy nhiên, Huỳnh Ngọc M mắc chứng bệnh Down từ lúc sinh ra nên không nhận thức, làm chủ được hành vi của mình nên không thể tự mình tham gia trong quá trình lập thủ tục khai nhận di sản thừa kế với đồng thừa kế khác được. Kết luận khám sức khỏe tâm thần số 10668/TTPYTTKVTPHCM-KKB ngày 31/12/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh.

Vì vậy, bà Huỳnh Thị H yêu cầu tuyên bố Huỳnh Ngọc M mất năng lực hành vi dân sự để bổ túc khai nhận di sản thừa kế theo quy định pháp luật.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ông Huỳnh Văn T, sinh năm 1969; ông Huỳnh Văn Đ, sinh năm 1973; ông Huỳnh Văn N, sinh năm 1976; ông Huỳnh Minh T, sinh năm 1985 đều trình bày: Huỳnh Ngọc M bị bệnh Down từ nhỏ mất năng lực hành vi Dân sự không tự mình làm chủ, không có nhận thức như bà Huỳnh Thị H trình bày, các ông cũng yêu cầu tuyến bố Huỳnh Ngọc M, sinh năm 1988 mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu ý kiến:

Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Từ khi thụ lý cũng như quá trình giải quyết, Toà án, Thẩm phán, Thư ký và những ngươi tham gia tố tụng đã tuân theo đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Tuy nhiên có vi phạm thời hạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu tại khoản 1 Điều 366 Bộ luật Tố Tụng Dân sự.

Về nội dung giải quyết việc dân sự: Xét yêu cầu của bà Huỳnh Thị H; Trung tâm Pháp Y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh có kết luận giám định pháp y tâm thần số 3901/KL-GĐ ngày 22/5/2025 kết luận đối với Huỳnh Ngọc M như sau:

Về mặt y học: Đương sự bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng/ Hội chứng Down (F72/Q90-ICD10). Về khả năng và điều khiển hành vi: đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó, chấp nhận yêu cầu của bà Huỳnh Thị H yêu cầu tuyên bố Huỳnh Ngọc M, sinh ngày 19/02/1988 mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:

Bà Huỳnh Thị H yêu cầu tuyên bố Huỳnh Ngọc M, sinh ngày 19/02/1988; địa chỉ cư trú tại: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh) mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, và điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, xác định quan hệ pháp luật là yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, thuộc thẩm quyền giải quyết sơ thẩm của Tòa án nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh.

[2] Về thủ tục tố tụng:

Người yêu cầu bà Huỳnh Thị H cũng như đại diện ủy quyền Nguyễn Thị T của các đương sự có đơn đề nghị Toà án giải quyết vắng mặt; Căn cứ khoản 2 và 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Toà án nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh tiến hành mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt đương sự trên.

[3] Về yêu cầu của các đương sự:

Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Huỳnh Thị H và các chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện: Bà Huỳnh Ngọc M bị chậm phát triển khi được

sinh ra cho đến nay. Bà Huỳnh Ngọc M không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình, hiện bà Huỳnh Thị H là người giám hộ cho bà Huỳnh Ngọc M. Bà yêu cầu Tòa án tuyên bố Huỳnh Ngọc M mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các thủ tục pháp lý liên quan đến quyền và nghĩa vụ của bà Huỳnh Ngọc Mai. Căn cứ bản tự khai của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thể hiện: Bà M, ông T, ông Đ, ông N, ông T đều thống nhất yêu cầu Tòa án tuyên bố Huỳnh Ngọc M mất năng lực hành vi dân sự.

Tòa án nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 15/2025/QĐ-TA ngày 14 tháng 4 năm 2025 đến Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh- Bộ Y tế, địa chỉ: 152-154 Hồng Bàng, Phường 12, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh. Thực hiện giám định năng lực hành vi dân sự của Huỳnh Ngọc M, sinh ngày 19/02/1988; thường trú: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh)

Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu của Bộ Y tế trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh số: 3901/KLGĐ ngày 22 tháng 5 năm 2025:

Về y học: Đương sự chậm phát triển tâm thần mức độ nặng/ Hội chứng Down (F72/Q90-ICD10).

Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi dân sự.

Theo khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: "Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần"

Do đó, bà Huỳnh Thị H yêu cầu tuyên bố: Huỳnh Ngọc M, sinh ngày 19/02/1988; địa chỉ cư trú tại: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh) mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận.

[4] Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Khu vực 8, Thành phố Hồ Chí Minh đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà Huỳnh Thị H là phù hợp với nhận định nêu trên.

[5] Về quyền kháng cáo:

Đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận quyết định hoặc niêm yết theo quy định tại các Điều 371 và 372 Bộ luật tố tụng dân sự;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 2, 3 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 361, 367, 369, 370, 371, 372, 384, 385, 388 và 389 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc "*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*" của bà Huỳnh Thị H.

Tuyên bố: Huỳnh Ngọc M, sinh ngày 19/02/1988; địa chỉ cư trú tại: 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là 15/1B, ấp Hưng Lân, xã Bà Điểm, Thành phố Hồ Chí Minh) mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí việc dân sự sơ thẩm và chi phí giám định

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Huỳnh Thị H chịu 300.000 đồng, nhưng bà H đã 61 tuổi được miễn án phí theo quy định tại Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội thì người cao tuổi thuộc trường hợp được miễn án tạm ứng lệ phí Tòa án.

- Chi phí giám định: Bà Huỳnh Thị H phải chịu và đã nộp xong.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc ngày quyết định được niêm yết theo quy định.

Viện Kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:
- TAND Tp. Hồ Chí Minh;
- VKSND Khu vực 8-Thành phố Hồ Chí Minh;
- CTHADS Tp Hồ Chí Minh;
- UBND xã Bà Điểm;
- Đươngsự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Thúy Nga